

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

آیین نامه تأسیس و بهره برداری مراکز آموزش مهارتی و حرفه‌ای

مقدمه

با استناد به سند نظام آموزش مهارتی و حرفه‌ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران و به منظور سامان بخشی به فعالیت مراکز مجری آموزش مهارتی و حرفه‌ای و اعتباربخشی مراکز مجری و دوره‌ها، آیین نامه تأسیس و بهره‌برداری مراکز آموزش مهارتی و حرفه‌ای به شرح زیر تصویب می‌شود:

ماده ۱- تعاریف:

۱-۱- نظام آموزش مهارتی و حرفه‌ای:

منظور نظام آموزش مهارتی و حرفه‌ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران است که به موجب آن، موافقت بهره‌برداری مراکز مجری آموزش مهارتی و حرفه‌ای و اجرای دوره‌ها در آن صادر شده و گواهی صادره برای مهارت آموزان معتبر تلقی می‌شود. این نظام مشتمل بر خودارزیابی مراکز مجری و ارزشیابی بیرونی آنها است.

۱-۲- مهارت آموز:

به کلیه شرکت کنندگان در دوره‌های مهارت‌آموزی اطلاق می‌گردد.

۱-۳- دوره:

به دوره‌های مهارت‌آموزی اطلاق می‌شود که به منظور تربیت نیروی انسانی ماهر در نظام آموزش مهارتی و حرفه‌ای ارائه شده و منجر به کسب یا ارتقاء مهارت در یک موضوع مستقل و یا در بخشی از وظایف حرفه‌ای مهارت‌آموز شده (دوره مهارتی) و یا موجب ایجاد توانمندی شغلی از طریق یادگیری مجموعه مهارت‌های مرتبط با یک حرفه می‌شود (دوره حرفه‌ای).

حداقل مدت آموزش در دوره‌های مهارتی و حرفه‌ای ۵۰ ساعت است. طول مدت دوره‌های مهارتی و حرفه‌ای بسته به محتوای دوره مشخص می‌شود. ترکیب و تناسب بخش‌های تئوری و عملی دوره‌های مهارتی و حرفه‌ای بر

اساس محتوای مصوب خواهد بود. لازم است حداقل ۵۰ درصد از مدت دوره به کار عملی و تمرین مهارت در محیط واقعی یا شبیه سازی شده تخصیص یابد.

۱-۴- مرکز ملی:

منظور مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه‌ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران است که مأموریت راهبری، وظایف ستادی و اعتباربخشی مراکز مجری و دوره‌ها را برعهده دارد.

۱-۵- کمیسیون:

منظور کمیسیون آموزش مهارتی و حرفه‌ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران است که مسئول تصویب استانداردهای دوره‌ها و صدور یا لغو مجوز فعالیت مراکز مجری آموزش مهارتی و حرفه‌ای است.

۱-۶- مرکز مجری:

منظور مرکز مجری آموزش مهارتی و حرفه‌ای است که دارای موافقت بهره‌برداری از مرکز ملی می‌باشد.

۱-۷- گواهینامه:

منظور گواهی صلاحیت مهارتی و حرفه‌ای است که به صورت مستند به مهارت آموزان دوره‌های مشمول نظام آموزش مهارتی و حرفه‌ای، پس از گذراندن موفق دوره آموزشی ارائه می‌شود. طی آموزش مهارتی و حرفه‌ای منجر به اعطای مدارج دانشگاهی (کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری حرفه‌ای، تخصص و فوق تخصص، دکتری تخصصی یا معادل آن‌ها) نمی‌شود.

تبصره: شمول موضوعات مطروحه در این آیین نامه به عنوان آموزش ضمن خدمت منوط به کسب مجوز از مراجع ذیصلاح است. ضوابط و مقررات حاکم بر آموزش‌های ضمن خدمت توسط مراجع ذیربط ابلاغ می‌گردد.

۱-۸- موافقت اصولی:

هدف از موافقت اصولی با تأسیس مرکز آموزش مهارتی و حرفه‌ای آن است تا امکان تأمین شرایط قانونی جهت تدوین یا اصلاح اساسنامه شرکت با درج موضوع "فعالیت آموزش مهارتی و حرفه‌ای حوزه سلامت" فراهم آید. موافقت اصولی به تنهایی مجوزی برای بهره‌برداری و شروع فعالیت مرکز نیست.

۱-۹- موافقت بهره‌برداری:

همان مجوز بهره‌برداری و فعالیت مرکز آموزش مهارتی حرفه‌ای است که توسط مرکز ملی صادر می‌شود.

۱-۱۰- توقف پذیرش:

منظور توقف پذیرش مهارت‌آموز جدید و ممانعت از راه‌اندازی دوره جدید در مرکز مجری است. این وضعیت استمرار نداشته و حداکثر مدت آن تا ۶ ماه است.

۱-۱۱- تعلیق:

توقف کلیه فعالیت‌های آموزشی مرکز، تا حصول شرایط لازم برای ادامه فعالیت آن است که حداکثر مدت آن ۶ ماه است.

۱-۱۲- انحلال:

به مفهوم لغو مجوز بهره برداری و توقف کامل فعالیت‌های مرکز است.

۱-۱۳- شرایط عمومی مرکز:

منظور شرایط ابلاغ شده از سوی مرکز ملی است که همه مراکز مجری باید دارا باشند.

۱-۱۴- شرایط اختصاصی مرکز:

منظور شرایط ابلاغ شده از سوی مرکز ملی است که مراکز مجری بر اساس نوع فعالیت و آموزش متناسب با دوره‌ها لازم است از آن‌ها برخوردار باشند.

ماده ۲- اهداف تأسیس مراکز مجری:

- الف) ارائه دوره‌ها بر مبنای استانداردها و ضوابط ابلاغ شده از سوی مرکز ملی
- ب) افزایش کارآمدی نیروی انسانی و توانمندسازی مهارت آموزان
- ج) استفاده از ظرفیت‌های کشور در تربیت نیروی انسانی ماهر در نظام سلامت
- د) کمک به جذب نیروی انسانی در بازار کار

ماده ۳- مراکز متقاضی:

مراکزی هستند که در صورت احراز شرایط عمومی می‌توانند نسبت به دریافت موافقت بهره برداری از مرکز ملی اقدام نمایند. این مراکز عبارتند از:

- الف) کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و نیز سازمان‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ب) انجمن‌های علمی مصوب کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ج) مؤسسات، سازمان‌ها، نهادها، شرکت‌ها و مراکز آموزشی غیردولتی، فعال در حوزه سلامت
- د) مؤسسات، سازمان‌ها، نهادها و مراکز آموزشی دولتی غیروابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فعال در حوزه سلامت

ماده ۴- تقاضای تأسیس:

- ۴-۱- متقاضیان تأسیس مرکز مجری، پس از تأمین شرایط مندرج در این آیین‌نامه، لازم است فرم اطلاعات مربوطه را در سامانه مرکز ملی تکمیل و نسبت به ارسال مدارک و مستندات مربوطه به مرکز ملی اقدام نمایند.
- ۴-۲- تقاضاهای دریافتی بر اساس مفاد این آیین‌نامه و سیاست‌ها و ضوابط موجود در مرکز ملی، مورد کارشناسی قرار می‌گیرد و در صورت تأیید، به منظور تصمیم‌گیری به کمیسیون ارجاع می‌شود.

ماده ۵- شرایط تأسیس:

۵-۱- شرایط عمومی

۵-۱-۱- مرکز لازم است دارای هیأت مدیره باشد. اعضای هیأت مدیره مرکز لازم است شرایط زیر را دارا باشند:

الف - تابعیت جمهوری اسلامی ایران

ب- اعتقاد و التزام عملی به مبانی و احکام اسلام یا سایر ادیان رسمی کشور

ج- التزام عملی به قانون اساسی و ولایت فقیه

د- نداشتن سوء پیشینه کیفری مؤثر

و- دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه عمومی یا معافیت دائم (برای آقایان)

۵-۱-۲- ترکیب هیأت مدیره مرکز به شرح زیر است:

۵-۱-۲-۱- هیأت مدیره مرکز باید حداقل دارای سه عضو باشد که یک سوم آن‌ها دارای مدرک دکترای تخصصی علوم پایه یا بالینی و یا عضو هیأت علمی شاغل یا بازنشسته گروه پزشکی باشند.

۵-۱-۲-۲- کلیه اعضای هیأت مدیره مرکز باید حداقل دارای مدرک کارشناسی و یا بالاتر باشند و بیش از نیمی از آن‌ها باید دارای مدرک تحصیلی مرتبط با حوزه سلامت باشند.

۵-۱-۲-۳- حداقل دوسوم اعضای هیأت مدیره مرکز باید دارای سه سال سابقه آموزش یا مدیریت آموزش مستند و مورد تأیید مرکز ملی باشند.

۵-۱-۲-۴- اعضای هیأت مدیره مرکز تنها می‌توانند در یک مرکز به عنوان عضو هیأت مدیره مرکز مجری فعالیت نمایند.

۵-۱-۲-۵- یک نفر از اعضای هیأت مدیره مرکز با مدرک کارشناسی ارشد و یا بالاتر مرتبط با حوزه سلامت، به عنوان مدیر از سوی مرکز مجری به مرکز ملی معرفی می‌شود. این فرد باید حداقل دارای سه سال سابقه آموزشی باشد. مدیر مرکز نماینده تام‌الاختیار مرکز و نیز سازمان یا شرکت مربوطه در امور آموزش مهارتی و حرفه‌ای محسوب می‌شود.

تبصره ۱: دانشگاه‌ها و دانشکده‌های مستقل علوم پزشکی متقاضی تأسیس مرکز مجری، لازم است مدیر مرکز را مشخص و از طریق معاون آموزشی دانشگاه/ دانشکده به مرکز ملی معرفی نمایند. این اقدام برای اعطای موافقت بهره‌برداری ضروری است. اعضای هیأت مدیره همان اعضای شورای آموزشی دانشگاه/ دانشکده تلقی شده مگر آن که دانشگاه/ دانشکده هیأت مدیره دیگری را مطابق ضوابط معرفی نماید.

تبصره ۲: مراکز تحقیقاتی متقاضی تأسیس مرکز مجری، لازم است مدیر مرکز را با موافقت هیأت مدیره یا شورای پژوهشی مرکز تحقیقاتی مشخص و از طریق رئیس مرکز تحقیقاتی به مرکز ملی معرفی نمایند. این اقدام برای اعطای موافقت بهره‌برداری ضروری است. هیأت مدیره / شورای پژوهشی مرکز تحقیقاتی به عنوان هیأت مدیره مرکز مجری محسوب می‌شود مگر آن که مرکز تحقیقات هیأت مدیره دیگری را مطابق ضوابط معرفی نماید.

تبصره ۳: انجمن های علمی متقاضی تأسیس مرکز مجری، مشروط به دارا بودن پروانه فعالیت معتبر، لازم است پس از تعیین مدیر در هیأت مدیره انجمن، وی را از طریق رئیس انجمن به مرکز ملی معرفی نمایند. این اقدام برای اعطای موافقت بهره‌برداری ضروری است. هیأت مدیره انجمن به عنوان هیأت مدیره مرکز مجری محسوب می‌شود مگر آن که انجمن هیأت مدیره دیگری را مطابق ضوابط معرفی نماید.

تبصره ۴: مؤسسات، سازمان ها، نهادها و مراکز آموزشی دولتی و غیردولتی متقاضی تأسیس مرکز مجری، لازم است پس از تعیین مدیر توسط بالاترین مقام اجرایی خود، وی را به مرکز ملی معرفی نمایند. این اقدام برای اعطای موافقت بهره‌برداری ضروری است. در این موارد، هیأت مدیره مؤسسه، سازمان، نهاد یا مرکز آموزشی به عنوان هیأت مدیره مرکز مجری محسوب می‌شود مگر آن که هیأت مدیره دیگری مطابق ضوابط معرفی شود.

تذکره: در تبصره های ۱ تا ۴ در تشکیل هیأت مدیره در هر حال رعایت شرایط بند ۵-۱-۲ الزامی است.

۵-۱-۳- شرح وظایف هیات مدیره مرکز مجری به قرار زیر است:

الف- سیاست‌گذاری، تعیین خط مشی آموزشی مرکز مجری و نظارت بر فعالیت‌های آن

ب- تعیین مدیر مرکز مجری

ج- نظارت بر عملکرد مدیر مرکز مجری

۵-۱-۴- ضروری است سازمان ها، انجمن ها، مؤسسات و شرکت های متقاضی دارای شماره ثبت از اداره ثبت شرکت‌ها باشند. دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیاز به شماره ثبت از اداره ثبت شرکت‌ها نخواهند داشت.

۵-۱-۵- لازم است در اساسنامه نهاد، سازمان، انجمن، مؤسسه و یا شرکت متقاضی، بند فعالیت آموزشی در حوزه علوم پزشکی و سلامت درج شده باشد.

تبصره ۱: در صورتی که در اساسنامه، بند "فعالیت آموزش مهارتی حرفه‌ای" درج نشده باشد، مرکز ملی می‌تواند منوط به احراز سایر شرایط تأسیس، نسبت به صدور موافقت اصولی و با قید مهلت زمانی اقدام نماید تا متقاضی بتواند در مهلت مقرر نسبت به درج بند مذکور در اساسنامه در اداره ثبت شرکت‌ها اقدام نماید.

تبصره ۲: کلیه مکاتبات اداری از سوی مرکز ملی با مدیر مرکز مجری به منزله ابلاغ به دستگاه مربوطه تلقی می‌شود و مسئولیت اطلاع‌رسانی به مقامات مافوق دستگاه مربوطه بر عهده مدیر مرکز مجری است. ضمناً مکاتبات مرکز مجری با مرکز ملی از طریق مدیر مرکز مجری صورت گرفته و این مکاتبات به لحاظ حقوقی به منزله پاسخ رسمی مرکز مجری و دستگاه مربوطه تلقی می‌شود.

- ۵-۱-۶- لازم است مرکز مجری واجد حداقل ۲۰۰ متر مربع فضای فیزیکی به شرح زیر باشد:
- ۵-۱-۶-۱- فضای اداری: اتاق مدیر، منشی، بایگانی، محل ثبت نام، دفتر اساتید، سرویس های بهداشتی و نمازخانه مجموعاً حداقل به وسعت ۸۰ متر مربع
- ۵-۱-۶-۲- فضای آموزشی: کلاس های آموزشی به وسعت مجموعاً حداقل ۱۲۰ متر مربع
- ۵-۱-۶-۳- ورودی مستقل، نورگیر، تهویه، سیستم گرمایش و سرمایش مناسب و از نظر ایمنی و با اخذ مجوز های مربوطه
- ۵-۱-۶-۴- اخذ موافقت نامه کاربری آموزشی مکان از شهرداری
- ۵-۱-۶-۵- اخذ گواهی استحکام بنا از سازمان نظام مهندسی
- ۵-۱-۶-۶- دارا بودن بیمه نامه های آتش سوزی، حوادث طبیعی و مسئولیت مدنی برای مرکز و بیمه حوادث برای مهارت آموزان
- ۵-۱-۶-۷- اخذ گواهی افتتاح امکانه صنفی از معاونت نظارت بر اماکن عمومی پلیس امنیت عمومی
- ۵-۱-۷- مراکز مجری ملزم به نصب تابلو با استاندارد مشخص شده توسط مرکز ملی و کسب مجوز از مراجع ذیصلاح شهرداری هستند.
- ۵-۱-۸- نام مرکز مجری باید توسط کمیسیون تأیید شود.
- تبصره ۵:** به منظور اجرای دوره ها علاوه بر شرایط عمومی، تأمین شرایط اختصاصی مشتمل بر قراردادهای، فضای فیزیکی، مواد و تجهیزات و منابع انسانی متناسب با ضوابط مصوب دوره برای برگزاری هر دوره الزامی است که جزئیات مربوطه براساس استانداردهای مصوب کمیسیون تعیین می شود. تأمین شرایط اختصاصی از الزامات صدور موافقت اصولی و بهره برداری نمی باشد.

ماده ۶- مراحل تأسیس:

فرآیند تأسیس مرکز مجری در دو مرحله به شرح زیر انجام می پذیرد:

۱-۶- موافقت اصولی:

- ۶-۱-۱- مجوز موقتی است که از سوی مرکز ملی برای متقاضیان تأسیس مرکز مجری صادر می شود تا متقاضیان بتوانند برای ثبت اساسنامه خود که شامل بند "فعالیت آموزش مهارتی و حرفه ای" در حوزه سلامت است در اداره ثبت شرکت ها اقدام نمایند. این مجوز صرفاً پس از احراز سایر شرایط عمومی صادر می شود.
- ۶-۱-۲- صدور موافقت اصولی به منظور تسهیل اجرای فرآیندهای مرتبط با ثبت شرکت ها بوده و به منزله موافقت بهره برداری و برگزاری دوره نیست.
- ۶-۱-۳- در صورتی که متقاضی تأسیس، ظرف مدت یک سال از تاریخ صدور موافقت اصولی، نسبت به تکمیل پرونده اقدام ننماید موافقت اصولی مرکز ملغی و تقاضا باطل خواهد شد.

تبصره ۵: حسب مورد و شرایط خاص، کمیسیون می تواند به درخواست رئیس مرکز ملی نسبت به تمدید مهلت فوق حداکثر برای یک سال دیگر اقدام نماید.

۶-۲- موافقت بهره برداری

شرایط اعطای موافقت بهره برداری عبارت است از:

۶-۲-۱- تأمین فضای آموزشی مناسب، توسط مرکز مجری بر اساس دستورالعمل ها و ضوابط مرکز ملی
۶-۲-۲- تأمین نیروی انسانی و مربیان متناسب دوره ها بر اساس دستورالعمل ها و ضوابط مرکز ملی
۶-۲-۳- تجهیز مرکز مجری و تأمین امکانات اولیه آموزشی و اداری بر اساس دستورالعمل ها و ضوابط مرکز ملی
تبصره ۱: تأمین مکان به صورت استیجاری، در طول دوره با ارائه اجاره نامه رسمی که حداقل به مدت یک سال از تاریخ تأسیس اعتبار داشته باشد بلامانع است. مرکز مجری موظف است یک ماه قبل از خاتمه مدت قرار داد اجاره، نسبت به تمدید و یا تأمین محل مناسب و منطبق با شرایط این آیین نامه اقدام نماید.
۶-۲-۴- مرکز مجری موظف است تا ۲ ماه قبل از اتمام مهلت موافقت اصولی، تقاضای صدور موافقت بهره برداری را به مرکز ملی ارائه دهد.

۶-۲-۵- مدت اعتبار موافقت بهره برداری مرکز مجری سه سال می باشد و لازم است قبل از خاتمه اعتبار موافقت بهره برداری نسبت به تمدید آن توسط مرکز مجری اقدام شود.

۶-۲-۶- مرکز مجری برای اجرای هر دوره آموزشی مکلف به اخذ مجوز از مرکز ملی و ثبت دوره های مصوب در سامانه آموزش مهارتی حرفه ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره ۲: مرکز ملی تعداد دفعات برگزاری و اجرای هر دوره را برای مراکز مجری تعیین می نماید. مرکز مجری در اجرای هر دوره، ملزم به رعایت برنامه ها و مقررات مصوب می باشد.

۶-۲-۷- مجوز بهره برداری صادره برای مرکز مجری، فقط برای فضای معرفی شده معتبر است و جا به جایی فضای فیزیکی صرفاً با اعلام کتبی مدیر مرکز مجری و موافقت مرکز ملی امکان پذیر است.

ماده ۷- هر یک از موارد زیر می تواند باعث توقف پذیرش، تعلیق و یا انحلال مرکز مجری شود:

۷-۱- عدم رعایت مفاد اساسنامه و ضوابط و مقررات آموزش مهارتی و حرفه ای

۷-۲- عدم اجرای دوره های آموزشی مطابق ضوابط و استانداردهای مصوب

۷-۳- واگذاری مجوز مرکز مجری و یا دوره های آموزشی به غیر

۷-۴- عدم تأمین کادر علمی و اجرایی مناسب

۷-۵- غیر فعال بودن مرکز به مدت بیش از یک سال

۶-۷- برگزاری دوره‌های آموزشی بدون مجوز

۷-۷- درخواست مرکز مجری مبنی بر تعلیق

۸-۷- خاتمه زمان اعتبار موافقت بهره‌برداری

ماده ۸- در صورت توقف پذیرش، مرکز مجری موظف است تا پایان دوره یا دوره‌های در حال اجرا، فعالیت مرکز آموزشی را ادامه دهد. در غیر این صورت به لحاظ حقوقی مسئولیت کامل جبران زیان‌های وارده را به عهده خواهد داشت.

ماده ۹- مرکز مجری موظف است حداکثر شش ماه از زمان توقف پذیرش، اقدام به تأمین شرایط ابلاغی نماید، در غیر این صورت مرکز ملی نسبت به "تعلیق" مرکز مجری اقدام می‌نماید.

ماده ۱۰- پس از گذشت حد اکثرشش ماه از زمان صدور حکم تعلیق، در صورت عدم حصول شرایط لازم و ارائه مدارک موردنیاز، مرکز ملی نسبت به ابطال موافقت بهره‌برداری مرکز مجری اقدام می‌نماید.

ماده ۱۱- در صورت ایجاد هرگونه تغییر در ترکیب اعضای هیأت مدیره، مراتب باید ظرف مدت یک ماه به مرکز ملی اعلام شود.

ماده ۱۲- مراکز مجری موظفند تا مکاتبات، اطلاع‌رسانی و فعالیت‌های خود را به نحوی که توسط مرکز ملی تعیین می‌شود از طریق سامانه آموزش مهارتی و حرفه‌ای انجام دهند.

ماده ۱۳: مرکز مجری صرفاً مجاز به فعالیت آموزشی در محدوده جغرافیایی تعیین شده توسط مرکز ملی می‌باشد.
تبصره: مرکز مجری در صورتی می‌تواند اقدام به تأسیس شعبه در سایر شهرها نمایند که مجوز لازم را از مرکز ملی دریافت نماید.

ماده ۱۴- مرکز مجری تحت هیچ شرایطی حق واگذاری مجوز مرکز و یا دوره‌های آموزشی را به طور کلی یا جزئی به سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی ندارد.

ماده ۱۵- استانداردهای آموزشی و سایر ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی مربوط به این آیین‌نامه، در مرکز ملی تصویب و بازنگری می‌شود.

ماده ۱۶ - گواهی نامه در پایان دوره توسط مراکز مجری براساس ضوابط ابلاغ شده توسط مرکز ملی صادر می شود.

ماده ۱۷ - مرجع رسیدگی به شکایات در خصوص عدم صدور مجوز بهره برداری، تعلیق، توقف پذیرش و یا لغو مجوز مراکز مجری، هیأت داوری مرکز ملی می باشد.

ماده ۱۸ - شیوه نامه های اجرایی این آیین نامه توسط مرکز ملی تدوین، تصویب و اجرا می شود.

این آیین نامه با ماده ۱۸ و ۱۱ تبصره توسط هیأت امنای مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۹۶/۵/۳ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.